

Kainuun edunajaminen

6/03.00.00/2021, 148/08.00.00/2019, 206/00.04.00/2018, 16/00.04.00.01/2021

MH § 14

Kainuun edunajamisen ajankohtaiskatsauksen tarkoituksena on arvioida Kainuun aluekehityksen tilannekuvaa sekä käydä keskustelua maakunnan edunajamista koskevista asioista.

Tämän asian käsittelyn aikana kokoukseen osallistuvat kutsuttuina asiantuntijoina kansanedustajat Merja Kyllönen ja Tuomas Kettunen sekä Vihreiden puoluevaltuuston puheenjohtaja Silja Keränen ja Kainuun ELY-keskuksen ylijohtaja Jaana Korhonen.

1) Fossiilittoman liikenteen tiekartta - luonnos valtioneuvoston periaatepäätökseksi kotimaan liikenteen kasvihuonekaasupäästöjen vähentämisestä lausuntokierroksella

Liikenne- ja viestintäministeriö on 15.01.2021 lähettänyt lausuntopyynnön em. aiheesta. Lausuntopyyntö liitteineen löytyy lausuntopalvelu.fi -palvelussa (www.lausuntopalvelu.fi). Määräaika lausunnon antamiselle on 19.2.2021 mennessä. Tällä asialla on merkittävä poliittinen painoarvo. Edunajamisnäkökulmasta maakuntahallitus käy asiasta lähetekeskustelun tässä kokouksessa ja lausunto annetaan maakuntahallituksen 15.2.2021 kokouksessa.

Lausuntopyyntö on erillisliitteenä.

Erillisliite nro: 1

2) Valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman luonnos lausuntokierroksella

Liikenne- ja viestintäministeriö on 21.01.2021 lähettänyt valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman luonnoksen lausuntokierrokselle. Lausuntopyyntö liitteineen löytyy lausuntopalvelu.fi -palvelussa (www.lausuntopalvelu.fi).

Lausuntopyyntö on erillisliitteenä.

Erillisliite nro: 2

Maakuntahallitus antaa asiasta lausunnon 15.2.2021 kokouksessa. Itä- Suomen neuvottelukunnan kokouksessa 29.1.2021 on käsitelty yhteinen kannanotto. Kokouksessa on tarkoitus keskustella ja

päättää, voidaanko Itä-Suomen maakuntahallituksissa antaa yhteinen lausunto.

Kainuun alueellinen liikennejärjestelmätyöryhmä on kutsuttu koolle po. suunnitelman sekä muiden ajankohtaisten liikenneasioiden tiimoilta.

Kainuun liiton lausunnonannon yhteydessä on erityisesti tarpeen palata pääväyläasetuksesta antamiimme kannanottoihin ja Kainuun liiton esitykseen tienumeroiden muuttamisesta.

3) Itärata-hankeyhtiö

Viime viikolla on saatu Talpolta odotettu päätös Itäradan valinnasta itäisen suunnan nopeaksi raideyhteydeksi. Tämä synnyttää tarpeen päivittää Uusimaa 2050 -kaavan Itäradan linjauksen osalta. Po. kaavaan on saatu aiemmin merkintä ”Liikenteen pitkän aikavälin yhteystarve”, joka tulisi saada nostettua ”Pääradan ohjeellinen linjaus” -tasolle.

4) Akuutti liikenneasia: Kuhmo - Nurmes -tien huono kunto

Kuhmon ja Nurmeksen välisellä tiellä on tapahtunut vakava liikenneonnettomuus, jossa osallisena oli kolme rekkaa. Onnettomuuden seurauksena kuorma-autoilijat ovat ilmoittaneet, etteivät halua enää tätä tieosuutta käyttää ellei sen kuntoa voida parantaa. Ongelma kohdistuu vakavimmin Kuhmo Oy:n puun kuljetuksiin.

5) Suomen kestävän kasvun ohjelman valmistelu

Itä- ja Pohjois-Suomen maakuntien yhteinen esitys Suomen kestävän kasvun ohjelman rahoituksesta on maakuntajohtajien allekirjoittamana annettu ohjelman valmistelijoille. Ohjelmaa koskevan selonteon käsittely on tulossa eduskuntaan. Itä- ja Pohjois-Suomen maakuntajohtajien allekirjoittamassa kannanotossa on koottu yhteen maakuntien kärkihanke-esityksiä Suomen kestävän kasvun ohjelmaan; kannanotto on erillisliitteenä.

Erillisliite nro: 3

6) Siltasopimusten jatkuminen

TEM:n siltasopimusten ohjausryhmä pitää kokouksensa 27.1.2021. Käsittelyssä on vuoden 2020 päättyneiden siltasopimusten tulokset ja mahdollinen jatkuminen.

Kainuun Siltasopimus päättyi 2020 lopussa. Hankkeet kuitenkin jatkuvat 2020 – 2023. Kainuussa on vahva tahto jatkaa sopimusta ja

yhteistyötä VN:n kanssa. Sopimus on osoittautunut Kainuulle erittäin hyödylliseksi ja sen kautta on saatu erillisrahoitusta ja käyntiin kriittisen tärkeitä toimenpiteitä liittyen esim. maineyöhön, tasa-arvonäkökulman huomioivaan aluepolitiikkaan, monipaikkaisuuteen ja kv-rekrytointiin. Sopimusmenettelyn kautta on tiivistetty myös Kainuun sisäistä yhteistyötä sekä ymmärrystä osaavan työvoiman saamisen ongelman laaja-alaisuudesta, joka on hyvin sisään rakennettu myös Kainuun siltasopimuksen tavoitteisiin ja toimenpiteisiin. Käynnistyneet toimet ja hankkeet ovat selkeästi vielä kesken ja vaikuttavuuden saavuttamiseen on matkaa. Vaikuttavuuden varmistamiseksi sopimus pohjaista yhteistyötä pitää ehdottomasti jatkaa.

Kainuun nykyisen maakuntaohjelman ja tulevan Kainuu-ohjelman keskeinen prioriteetti on osaavan työvoiman saannin turvaaminen, jota ei ole saatu ratkaistua myönteisestä kehityksestä huolimatta. Kainuun tilanne osaavan työvoiman saatavuudessa on maakunnista vaikein. Tilanteen saaminen kestäväälle tasolle vaatii edelleen merkittäviä panostuksia ja laajapohjaista yhteistyötä. Jos siltasopimusmenettelyä ei voida jatkaa, pitää turvata valtioneuvosten ja Kainuun välinen sopimuksellinen kehittäminen ALKE prosessin kautta.

Sopimuksen päättäminen on TEM:n esityksessä 27.1 Siltajohrylle. Päätösesityksen taustalla ovat siltasopimusmenettelystä tehdyn ulkopuolisen arvioinnin tulokset, joissa suositellaan siltasopimusmenettelyn nivomista osaksi laajempaa sopimuksellista aluekehittämistä, jonka toimintamallia TEM edelleen suunnittelee.

Kainuulle olisi tärkeää pystyä jatkamaan sopimuksellista yhteistyötä valtioneuvoston kanssa osaavan työvoiman saatavuuden turvaamiseksi.

Kainuussa on vahva tahto jatkaa sopimusta ja yhteistyötä VN:n kanssa osaavan työvoiman saannin turvaamiseksi. Kainuussa pitää päivittää sopimuksen sisältö koronavaikutukset huomioiden vuoden 2021 alkupuolella, koska korona muuttaa toimintaympäristöä (välittömät, pitkäaikaiset ja pysyvät vaikutukset).

Erillisliitteenä Kainuun liiton siltasopimustilanne.

Erillisliite nro: 4

7) Muut ajankohtaiset asiat

Lisätietoja asiasta antaa maakuntajohtaja Pentti Malinen, puh. 044 797 0197 tai sähköpostitse osoitteella etunimi.sukunimi@kainuunliitto.fi.

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus merkitsee tiedoksi saamansa informaation ja asia-kohtiin liittyvää evästyskeskustelua.

Maakuntahallitus:

Käydyn keskustelun jälkeen maakuntahallitus hyväksyi maakuntajohtajan ehdotuksen.
